

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
080 81 80
gp@zagovornik-rs.si

Zadeva: 0700-9/2026/16
Datum: 7. 7. 2026

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) na podlagi 21. člena v povezavi s 33. do 37. členom Zakona o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg, v nadaljevanju: ZVarD) in na podlagi prvega odstavka 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE, 3/22 – ZDeb in 85/25, v nadaljevanju: ZUP) v postopku, začetem na predlog predlagateljice ..., v zadevi ugotavljanja obstoja diskriminacije zoper ..., izdaja naslednjo

ODLOČBO

1. Ugotovi se, da je družba ..., s tem, ko je dne 13. 1. 2026 v poslovalnici ... in nato dne 14. 1. 2026 v okviru nadaljnje komunikacije v postopku ... od predlagateljice ..., zaradi njenega kraja bivanja kot prebivalke območja, ki ga je operater opredelil kot območje s povečanim tveganjem neplačil in zlorab, zahtevala dodatno izkazovanje plačilne sposobnosti s predložitvijo podatkov o prilivih in odlivih na transakcijskem računu za zadnje tri mesece, predlagateljico manj ugodno obravnavala pri dostopu do storitev, namenjenih javnosti, ter s tem kršila prepoved posredne diskriminacije po drugem odstavku 6. člena ZVarD v povezavi s 4. členom ZVarD.

2. Stroški v tem postopku niso nastali.

OBRAZLOŽITEV:

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) je dne 26. 1. 2026 prejel Prijavo diskriminacije pri nameri sklenitve naročniške pogodbe zaradi neutemeljenega suma etnične pripadnosti z negativno konotacijo (v nadaljevanju: predlog), ki je bila naslovljena na več državnih organov in tudi na podjetje ... (v nadaljevanju: operater), skupaj s prilogo – elektronsko korespondenco med predlagateljico in operaterjem v zvezi z nameravano sklenitvijo naročniškega razmerja.

Predlagateljica ... (v nadaljevanju: predlagateljica) operaterju očita, da jo je ob nameri sklenitve naročniškega razmerja obravnaval diskriminatorno, saj ji je kot pogoj za sklenitev naročniške pogodbe naložil predložitev treh mesečnih bančnih izpiskov, pri čemer takšna zahteva po njenem mnenju ni bila utemeljena z jasnimi, vnaprej določenimi in splošno veljavnimi kriteriji. Predlagateljica navaja, da naj bi bila zahteva posledica njene domnevne uvrstitve v t. i. »rizično geografsko območje«, ki ga operater povezuje z neplačniki in romsko skupnostjo, kar po njenem mnenju pomeni diskriminacijo.

Po navedbah predlagateljice bi v obravnavanem primeru lahko šlo za diskriminacijo na podlagi pripisane osebne okoliščine etničnega oziroma romskega porekla v povezavi s krajem bivanja. Meni, da je bila zaradi teh okoliščin obravnavana manj ugodno kot druge stranke v primerljivem

položaju, ki ne prebivajo na »rizičnih geografskih območjih«, saj je morala predložiti dodatno dokumentacijo, ter da je bilo s takim ravnanjem poseženo tudi v njeno dostojanstvo in pravico do enake obravnave.

*

Zagovornik je najprej na operaterja naslovil **Poziv za posredovanje dokumentacije in pojasnil (dokument št. 0700-9/2026/6)**. V pozivu je Zagovornik operaterja seznanil s prejemom prijave domnevne diskriminacije pri sklepanju naročniškega razmerja ter mu posredoval relevantno dokumentacijo. Hkrati je od operaterja zahteval, da se opredeli do očitkov in poda pojasnila glede svoje prakse obravnave novih naročnikov, zlasti ali uporablja sistem razvrščanja strank v rizične kategorije na podlagi naslova prebivališča ali domnevne etnične pripadnosti. Nadalje je bil operater pozvan, naj pojasni kriterije za določitev morebitnih rizičnih območij, razloge za zahtevo po dodatni dokumentaciji v konkretnem primeru ter se opredeli do navedb predlagateljice o obstoju »rizičnih območij«. Prav tako je bil pozvan k predložitvi relevantnih notranjih aktov in dodatnih pojasnil, ki bi pripomogla k razjasnitvi dejanskega stanja.

Operater se je na poziv zagovornik odzval in posredoval **odgovor z dne 5. 3. 2026**. Operater je pojasnil, da pogoje za nastanek naročniškega razmerja z ... določajo Splošni pogoji ... (v nadaljevanju: Splošni pogoji), ki so objavljeni na ... Opisani so v točki II. Med drugim mora potrošnik, ki želi skleniti naročniško pogodbo, izkazati, da je plačilno sposoben, in sicer na način, ki po njihovi razumni presoji ne dopušča nobenega dvoma glede zmožnosti plačila računa. Ocena potrošnikove plačilne sposobnosti je po oceni operaterja v poslovni praksi povsem običajna. Ali in kdaj bodo preverili plačilno sposobnost potencialnega naročnika je predmet ocene poslovnega tveganja operaterja, ta pa je odvisna od različnih okoliščin (vrste storitve, načina plačila, vrednosti blaga oziroma storitve, tudi vgrajenih naključnih notranjih kontrol v informacijski sistem, ki podpira postopek sklenitve naročniškega razmerja, ipd.). Eden od pogojev za sklenitev naročniškega razmerja je ugotovitev operaterja, da ima bodoči naročnik ob sklenitvi naročniškega razmerja dovolj razpoložljivih sredstev, da bo prevzete obveznosti do operaterja redno izpolnjeval. Iz Splošnih pogojev izhaja, da zahtevajo dokazilo o plačilni sposobnosti potencialnega naročnika, ta lahko, če bančnih izpiskov ne bi želel predložiti, plačilno sposobnost izkaže na kakršenkoli način, ki po razumni presoji operaterja ne bo dopuščal nobenega dvoma glede njegove plačilne sposobnosti.

Operater je pojasnil, da od potencialnih naročnikov nikoli ne zahteva podatka o nacionalni ali etnični pripadnosti, teh podatkov nimajo. Zanikajo, da bi prijaviteljico kadarkoli in kdorkoli od zaposlenih ali predstavnikov družbe ... povezoval s kakršnokoli etnično pripadnostjo ali ji pripisoval etnično pripadnost na podlagi naslova prebivališča ter jo na tej osnovi obravnaval manj ugodno od drugih potencialnih naročnikov. Prav tako nihče od zaposlenih ali predstavnikov družbe ... prijaviteljice ni prepoznaval kot dolžnice in ji ni pripisoval plačilne nesposobnosti.

Operater je navedel, da potencialnih strank ne razvršča v rizične kategorije, so pa v sistemu, ki podpira sklenitev naročniškega razmerja, vgrajene notranje kontrole, sledeč zahtevam iz Splošnih pogojev glede pogoja plačilne sposobnosti. Poleg splošnih notranjih kontrol, so v sistem, ki podpira sklepanje naročniških razmerij lahko vgrajene tudi notranje kontrole, ki slonijo na vsakokratnih analitičnih podatkih glede odstopanja od povprečne plačilne discipline.

Operater je pojasnil, da so prodajna mesta ob sklepanju naročniških razmerij dolžna slediti zahtevam iz Splošnih pogojev in internim navodilom za sklenitev naročniške pogodbe. Zaposleni so v postopku sklenitve naročniškega razmerja vselej dolžni slediti zahtevam iz Splošnih pogojev. Notranje kontrole zmanjšujejo tveganje, da zaposleni oziroma pogodbeni partnerji ... - prodajni referenti - na prodajnem mestu opustijo preverjanje izpolnjevanja pogoja plačilne sposobnosti.

Zagovornik je na operaterja naslovil **Dodatni poziv za posredovanje dokumentacije in pojasnil (št. 0700-9/2026/8)**. V njem je zahteval pojasnila glede uporabe analitičnih podatkov o odstopanjih pri plačilni disciplini ter z njimi povezanih notranjih kontrol, vključno z navedbo rizičnih območij, kriterijev za njihovo določitev in načinom aktivacije kontrol, zlasti ali se te aktivirajo glede na naslov prebivališča potencialne stranke ali glede na širše geografsko območje (npr. vas, naselje, zaselek, mesto ipd.). Zahteval je tudi opredelitev dodatne dokumentacije, ki jo morajo v takih primerih predložiti stranke.

Posebej je zahteval, da operater na konkretnem primeru predlagateljice natančno pojasni, katere dodatne podatke ali dokumente je morala predložiti zaradi uvrstitve območja »...« med rizična območja, kot izhaja iz obstoječe elektronske korespondence.

Operater se je na poziv zagovornik odzval in posredoval **odgovor z dne 20. 3. 2026**. Operater je pojasnil, da kot so že poudarili v svojem prvem odzivu je v poslovni praksi povsem običajno, da ponudnik storitev pred sklenitvijo pogodbe oceni potrošnikovo plačilno sposobnost ter da je odločitev ali in kdaj bo preveril plačilno sposobnost potencialnega naročnika predmet ocene njihovega poslovnega tveganja, ta pa je odvisna od različnih okoliščin (vrste storitve, načina plačila, vrednosti blaga oziroma storitve, tudi vgrajenih naključnih notranjih kontrol v informacijski sistem, ki podpira postopek sklenitve naročniškega razmerja, ipd). Ocena plačilne sposobnosti je ocena enega od tveganj, od katerih je odvisno, ali bo (potencialni) naročnik spoštoval prevzete pogodbene obveznosti.

Operater pojasnjuje, da se analitični podatki in z njimi povezane notranje kontrole s časom spreminjajo, pri čemer so uporabljeni kriteriji in metodologije poslovna skrivnost. Analitika temelji bodisi na javno dostopnih informacijah (npr. opozorilih državnih organov ali medijskih objavah), bodisi predvsem na lastnih izkušnjah, zlasti na zaznanih vzorcih zlorab, prevar ali ravnanj, ki so družbi povzročila škodo oziroma kažejo na organizirane poskuse prevar.

Operater navaja, da so notranje kontrole, povezane z odstopanji, vzpostavljene na ravni posameznih naselij oziroma območij. Kot najmanjša naselja, kjer so trenutno uvedene kontrole za obvezno preverjanje plačilne sposobnosti, navaja ..., poleg tega pa so takšne kontrole uvedene tudi v določenih naseljih v občinah ...

Operater pojasnjuje, da mora stranka ob aktivaciji notranje kontrole praviloma predložiti plačilne liste za zadnje tri mesece, iz katerih so razvidni prilivi in odlivi. Hkrati lahko stranka svojo plačilno sposobnost izkaže tudi z drugimi ustreznimi dokazili, ki po presoji operaterja nedvoumno potrjujejo njeno plačilno sposobnost.

Operater je na zastavljeno vprašanje Zagovornika odgovoril, da je bila konkretna predlagateljica zaradi uvrstitve njenega območja med rizična pozvana k predložitvi plačilnih list za zadnje tri mesece kot dokazila o plačilni sposobnosti.

Operater poudarja, da ne diskriminira posameznikov, temveč ima zakoniti interes preveriti njihovo finančno sposobnost pred sklenitvijo naročniškega razmerja. Notranje kontrole, ki jih uporablja (npr. preverjanje plačilne sposobnosti ali predplačila), so po njegovem namenjene izključno zmanjševanju poslovnih tveganj in ne pomenijo neenake obravnave na podlagi osebnih okoliščin.

Zagovornik je predlagateljici dokument **Seznanitev z odgovoroma operaterja in ugotovitvami Zagovornika v postopku obravnave diskriminacije in možnost izjasnitve pred odločitvijo (št. 0700-9/2026/11)** posredoval na elektronski naslov.

Predlagateljica se je na pisanje Zagovornika odzvala (**Izjasnitev z dne 4. 5. 2026**) in v celoti podprla ugotovitve Zagovornika in navedla, da potrjujejo njene navedbe, da je bila pri sklepanju

naročniške pogodbe z operaterjem ..., manj ugodno obravnavana zaradi kraja svojega prebivališča, kar po njenem mnenju predstavlja posredno diskriminacijo.

Zagovornik je operaterju dokument **Seznanitev z ugotovitvami Zagovornika in možnost izjasnitve pred odločitvijo (št. 0700-9/2026/10)** najprej posređoval na elektronski naslov, ki je za operaterja vpisan v registru AJPES. Dokument je bil operaterju vročen 20. 4. 2026. Ker se operater na poziv ni odzval, mu je Zagovornik isti dokument ponovno posređoval po pošti na njegov sedež, kjer je bil vročen 7. 5. 2026.

Operater je nato posređoval svojo **Opređelitev z dne 15. 5. 2026**, v kateri je navedel, da se z ugotovitvami Zagovornika ne strinja. Zatrjeval je, da kraj bivanja ne predstavlja osebne okoliščine v smislu ZVarD ter da predlagateljica ni bila obravnavana manj ugodno zaradi naslova prebivališča, temveč zaradi rezultatov notranjih kontrol, ki na podlagi analitičnih podatkov zaznavajo povečano tveganje neplačil in zlorab na določenih območjih. Poudaril je, da je zahteva po predložitvi dokazil o plačilni sposobnosti predstavljala legitimen ukrep za zaščito njegovih poslovnih interesov, ki naj bi temeljil na objektivnih podatkih in bi se enako uporabljal za vse osebe v primerljivem položaju. Do navedb operaterja, s katerimi ta prereka ugotovitve Zagovornika, se Zagovornik opređeljuje v nadaljevanju te odločbe. Pri tem se je opređelil do vseh pravno relevantnih navedb ter jih vključil v svojo dokazno oceno in pravno presojo.

*

Definicija diskriminacije je vsebovana v 4. členu ZVarD, skladno s katerim diskriminacija pomeni vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi **osebnih okoliščin**, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničenje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti.

Neposredna diskriminacija obstaja, če je oseba ali skupina oseb zaradi določene osebne okoliščine bila, je ali bi lahko bila v enakih ali podobnih situacijah obravnavana manj ugodno, kot se obravnava, se je obravnavala ali bi se obravnavala druga oseba ali skupina oseb (prvi odstavek 6. člena ZVarD).

Posredna diskriminacija obstaja, kadar je oseba ali skupina oseb z določeno osebno okoliščino bila, je ali bi lahko bila zaradi navidezno nevtralne določbe, merila ali prakse v manj ugodnem položaju kot druge osebe, razen če ta določba, merilo ali praksa objektivno temelji na legitimnem cilju in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in nujno potrebna (drugi odstavek 6. člena ZVarD).

Pri diskriminaciji mora biti **specifična osebna okoliščina odločilen razlog za slabšo obravnavo**. Gre za prirojene ali pridobljene osebne značilnosti, lastnosti, stanja ali statuse, ki so praviloma trajno in nerazdružljivo povezani z določenim posameznikom in njegovo osebnostjo, zlasti identiteto ali pa jih posameznik ne spreminja zlahka. Mednje, skladno s 1. členom ZVarD, štejejo spol, narodnost, rasa ali etnično poreklo, jezik, vera ali prepričanje, invalidnost, starost, spolna usmerjenost, spolna identiteta in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazba ali katera koli druga osebna okoliščina.

Da bi lahko govorili o diskriminaciji skladno z ZVarD, morajo biti podani naslednji elementi:

- **osebna okoliščina,**
- **poseg v človekovo pravico, svoboščino, drugo pravico, pravni interes ali ugodnost,**
- **prikrajšanje v primerjavi z drugimi posamezniki ali skupinami v primerljivem položaju,**

- **vzročna zveza med osebno okoliščino in obravnavo, ki je je predlagatelj deležen na področju družbenega življenja,**
- **ter odsotnost izjem od prepovedi diskriminacije.**

Le ravnanje, pri katerem so podani vsi omenjeni elementi, zakonsko gledano pomeni diskriminacijo. Druga neželena, sporna, krivična ravnanja, ki niso povezana z osebnimi okoliščinami in/ali ne predstavljajo posega v pravice, svoboščine, pravne interese ali ugodnosti, se ne štejejo za diskriminacijo, lahko pa gre za druge vrste nezakonitih ravnanj, ki sodijo v pristojnost drugih organov.

V postopkih obravnave diskriminacije velja pravilo obrnjenega dokaznega bremena (40. člen ZVarD). Kadar diskriminirana oseba v postopku pri Zagovorniku, pristojni inšpekciji ali drugem postopku, v katerem zahteva obravnavo diskriminacije, izkaže dejstva, ki upravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije, mora kršitelj dokazati, da v obravnavanem primeru ni kršil te prepovedi, oziroma da je neenako obravnavanje dopustno v skladu s tem zakonom.

Zagovornik se v okviru svojih pristojnosti lahko osredotoča zgolj na pojavne oblike diskriminacije, pri kateri gre vselej za slabšo obravnavo posameznika zaradi določene osebne okoliščine, ki je predmet varstva po ZVarD.

*

Tekom ugotovitvenega postopka je Zagovornik prejel naslednje dokumente, v katere je vpogledal, in sicer: Predlog za obravnavo diskriminacije z dne 26. 1. 2026 ter njegovo prilogo – elektronsko korespondenco med predlagateljico in operaterjem, odgovor operaterja z dne 5. 3. 2026 skupaj s prilogo (odgovor predlagateljici z dne 29. 1. 2026), odgovor operaterja z dne 20. 3. 2026, Izjasnitev predlagateljice z dne 4. 5. 2026 in Opredelitev operaterja z dne 15. 5. 2026.

*

Varstvo pred diskriminacijo je skladno z 2. členom ZVarD zagotovljeno na vseh področjih oblastnega odločanja, delovanja v pravnem prometu in pri drugem delovanju oziroma ravnanju v razmerju do tretjih oseb. ZVarD v osmi alineji prvega odstavka 2. člena izrecno zagotavlja varstvo pred diskriminacijo na področju dostopa do dobrin in storitev, ki so na voljo javnosti, vključno s stanovanji, in preskrbo z njimi.

Postopek ugotavljanja diskriminacije ni klasičen splošni upravni postopek, ki bi se vodil zgolj po določbah ZUP, temveč gre za poseben upravni postopek, ki se vodi po določbah ZVarD, ob uporabi določb ZUP.

Ena od posebnosti postopka ugotavljanja diskriminacije je pravilo obrnjenega dokaznega bremena (40. člen ZVarD), na katerega je sta bili stranki postopka izrecno opozorjeni. To pravilo velja v vseh postopkih obravnave diskriminacije (tako upravnih kot sodnih), razen v kazenskem postopku. Določba o obrnjenem dokaznem bremenu je bila v slovenski pravni red vnesena zaradi zahtev zakonodaje EU, in sicer direktiv 2000/43/ES, 2000/78/ES, 2004/113/ES in 2006/54/ES.¹ Skladno s to določbo mora domnevno diskriminirana oseba (predlagatelj) izkazati dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije (trditveno breme). Šele tedaj se breme dokazovanja, da ni kršil te prepovedi, prevali na kršitelja. Postopek, ki teče pred Zagovornikom, ni postopek, v katerem zatrjevani kršitelj avtomatsko postane nasprotna stranka tega postopka.

¹ Glej Poročevalec DZ, EPA 1041-VII, z dne 17. 2. 2016.

Če predlagatelj uspe prevaliti dokazno breme, se postopek pred Zagovornikom nadaljuje na način, da slednji v postopek pritegne domnevnega kršitelja, na kršitelju pa je, da v postopku pred Zagovornikom dokazuje, da prepovedi ni kršil oziroma da je domnevano neenako obravnavanje dopustno v skladu z ZVarD – kot katera od zakonsko dopustnih izjem od prepovedi diskriminacije. Prevalitev dokaznega bremena pomeni resen poseg v položaj domnevnega kršitelja, zato morajo biti že v tej fazi postopka navedbe o domnevni diskriminaciji oziroma vzročna zveza med zatrjevano osebno okoliščino in slabšo obravnavo verjetno izkazane (t.i. trditveno breme). Če predlagatelj svoje trditveno breme ustrezno izpolni skladno s 40. členom ZVarD, kršitelj pa ne izkaže, da ni kršil prepovedi diskriminacije, se trditve predlagatelja, če temu pritrjujejo drugi dokazi v zadevi, štejejo za dokazane.²

*

Zagovornik je najprej presojal, ali so v obravnavani zadevi izpolnjeni pogoji za izvedbo postopka ugotavljanja diskriminacije po 5. poglavju ZVarD. Ugotovil je, da je predlagateljica vložila predlog za obravnavo diskriminacije v skladu z določbami ZVarD ter da so izpolnjeni vsi zakonski pogoji za izvedbo postopka pred Zagovornikom.

Na podlagi očitkov iz predloga ter ob upoštevanju vseh navedenih in povzetih listinskih dokazov Zagovornik ugotavlja:

Predlagateljica operaterju očita, da jo je ob nameri sklenitve naročniškega razmerja obravnaval diskriminatorno, saj ji je kot pogoj za sklenitev naročniške pogodbe dodatno naložil predložitev treh mesečnih bančnih izpiskov. Po njenem mnenju takšna zahteva ni bila utemeljena z jasnimi, vnaprej določenimi in splošno veljavnimi kriteriji, temveč naj bi bila posledica njene uvrstitve v t. i. »rizično geografsko območje«, ki ga operater povezuje z neplačniki in romsko skupnostjo. Predlagateljica meni, da je bila zaradi tega obravnavana manj ugodno kot druge stranke v primerljivem položaju, ter da je bilo s takšnim ravnanjem poseženo tudi v njeno dostojanstvo in pravico do enake obravnave.

Po navedbah predlagateljice bi v obravnavanem primeru lahko šlo za diskriminacijo na podlagi pripisane osebne okoliščine etničnega oziroma romskega porekla v povezavi s krajem bivanja, saj naj bi operater svojo zahtevo utemeljeval na domnevah o njeni finančni (ne)stabilnosti, ki naj bi izhajale iz njenega naslova prebivališča, tj. kraja bivanja.

Iz e-sporočila z dne 6. 1. 2026, ki ga je poslala prodajna predstavnica operaterja (...), izhaja, da je postopek sklenitve naročniškega razmerja enostaven in hiter ter da mora stranka za pripravo osnutka pogodbe posredovati določene osebne podatke in dokumente. Iz tega sporočila **ne izhaja**, da bi bila za sklenitev naročniškega razmerja zahtevana predložitev bančnih izpiskov ali drugih dokazil o plačilni sposobnosti.

Iz nadaljnje elektronske korespondence (...) izhaja, da je predlagateljica dne 13. 1. 2026 posredovala vse zahtevane podatke in dokumente ter hkrati opozorila, da ji je bilo ob osebnem obisku poslovalnice sporočeno, da mora **zaradi svojega naslova prebivališča** predložiti še bančne izpiske za zadnje tri mesece, ker naj bi živel na »rizičnem območju« z več neplačniki. Takšno zahtevo je zaznala kot neprimerno in potencialno diskriminatorno.

Iz e-sporočila ... z dne 14. 1. 2026 nadalje izhaja, da je predstavnica operaterja potrdila, da sistem zahteva predložitev bančnih izpiskov, ter predlagateljico pozvala, naj jih posreduje za nadaljevanje postopka. Iz dodatnega sporočila operaterja istega dne pa izhaja, da je bila naročniška pogodba **zavrnjena** z obrazložitvijo, da mora stranka izkazati plačilno sposobnost s predložitvijo dokazil o prilivih in odlivih za zadnje tri mesece.

² Glej UPRS Sodba I U 1374/2019-31 z dne 6. 8. 2025, tč. 87.

Na podlagi navedenega Zagovornik ugotavlja, da so navedbe predlagateljice podprte z listinskimi dokazi, zlasti z elektronsko korespondenco, iz katere izhaja, da ji je bila **naknadno naložena dodatna zahteva** za izkaz plačilne sposobnosti. Iz iste korespondence izhaja tudi, da je bila ta zahteva povezana z njenim **krajem bivanja** oziroma z uvrstitvijo njenega naslova v t. i. rizično območje. Po drugi strani pa v samem predlogu ni z ničemer izkazano, da bi operater njeno plačilno (ne)sposobnost povezoval z dejstvom, da naj bi živela med Romi ali da bi ji celo pripisal romsko poreklo, zato takšne navedbe ostajajo na ravni zatrjevanega dejstva.

ZVarD nekatere osebne okoliščine izrecno našteva, hkrati pa določa, da lahko do diskriminacije pride tudi zaradi katerekoli druge osebne okoliščine (1. člen ZVarD). Nabor osebnih okoliščin, na podlagi katerih lahko pride do diskriminacije, tako ni zaprt. Zagovornik je že v več primerih presodil, da je okoliščina, ki jo je mogoče razumeti kot osebno okoliščino v smislu ZVarD, lahko tudi kraj bivanja.³ Enako velja tudi v obravnavani zadevi, saj kraj bivanja predstavlja statusno okoliščino, ki je posameznik praviloma ne more enostavno spreminjati. Prav ta okoliščina pa je bila v konkretnem primeru odločilna za to, da je bila predlagateljica izpostavljena manj ugodni obravnavi.

Operater v svoji Opredelitvi z dne 15. 5. 2026 zatrjuje, da kraj bivanja ne predstavlja osebne okoliščine v smislu ZVarD ter da stališče Zagovornika ni skladno z razumevanjem osebnih okoliščin, kot naj bi izhajalo iz njegove dosedanje prakse in vsebin, objavljenih na spletni strani. Pri tem se sklicuje na dve zadevi, za kateri meni, da podpirata njegovo stališče.⁴

Zagovornik se s takšnim stališčem ne strinja. Zadevi, na kateri se sklicuje operater, po vsebini in predmetu obravnave nista primerljivi z obravnavano zadevo in ne moreta služiti kot podlaga za sklep, da kraj bivanja ne more predstavljati osebne okoliščine v smislu ZVarD. V zadevi, povezani s pogojem PCT, se Zagovornik do vprašanja kraja bivanja sploh ni opredeljeval, medtem ko je bila v zadevi avtošole predmet presoje osebna okoliščina izobrazbe, ki je med osebnimi okoliščinami izrecno navedena v 1. členu ZVarD.

V obravnavani zadevi pa gre za vprašanje obstoja t. i. druge osebne okoliščine. ZVarD namreč v 1. členu osebnih okoliščin ne našteva izčrpno, temveč poleg izrecno navedenih osebnih okoliščin prepoveduje diskriminacijo tudi na podlagi drugih osebnih okoliščin. Zato je treba v vsakem posameznem primeru presoditi, ali določena značilnost, lastnost, stanje ali status posameznika uživa varstvo kot druga osebna okoliščina v smislu ZVarD.

Pri zapolnjevanju tega nedoločnega pravnega pojma Zagovornik v svoji ustaljeni praksi izhaja iz razumevanja, da so osebne okoliščine prirojene ali pridobljene osebne značilnosti, lastnosti, stanja ali statusi, ki so praviloma trajneje povezani s posameznikom, njegovo identiteto ali družbenim položajem oziroma jih posameznik ne more ali ne more zlahka spremeniti. Na tej podlagi je Zagovornik v svoji praksi kot druge osebne okoliščine že prepoznal med drugim državljanstvo, nosečnost, starševstvo, zdravstveno stanje, kraj rojstva, barvo kože in kraj bivanja.⁵

³ Npr. v postopkih ugotavljanja diskriminacije v zadevi št. 0700-53/2020 in 0700-45/2022 ter v postopku ocene diskriminatornosti v zadevi št. 050-9/2021, vse dostopno na spletni strani Zagovornika načela enakosti: <https://zagovornik.si/izdelkizagovornika/iskalnik/>.

⁴ Glej <https://zagovornik.si/wp-content/uploads/2022/07/Ocena-diskriminatornosti-tretjega-odstavka-30.-clena-in-cetrtega-odstavka-32.-clena-Zakona-o-voznikih-050-3-2018.pdf> in <https://zagovornik.si/pogoj-pct-ni-diskriminatoreni-do-necepljenih-saj-je-bit-ali-ne-bit-cep-ljeni-stvar-izbire/>.

⁵ Redno letno poročilo za leto 2021, URL: https://www.zagovornik.si/wp-content/uploads/2022/04/RLP-2021_1-del.pdf (stran 35).

Zagovornik je tudi v zadevah, na katere se je skliceval v svoji seznanitvi z ugotovitvami,⁶ kraj bivanja že prepoznal kot drugo osebno okoliščino, pri čemer je te primere navedel zgolj primeroma in z namenom ponazoritve svoje ustaljene metodologije presoje. Dejstvo, da se dejansko stanje teh zadev razlikuje od obravnavanega primera, ne vpliva na njihovo relevantnost glede vprašanja, ali lahko kraj bivanja predstavlja pravno varovano osebno okoliščino.

Ustavno sodišče Republike Slovenije je v svoji ustaljeni presoji že večkrat zavzelo stališče, da je prebivališče osebna okoliščina iz prvega odstavka 14. člena Ustave RS.⁷ To izhaja zlasti iz odločb št. U-I-70/92, U-I-149/97, U-I-207/04 in U-I-253/13, v katerih je poudarilo, da prebivališče predstavlja okoliščino, na podlagi katere ni dopustno samovoljno razlikovanje. Hkrati iz ustavnosodne presoje izhaja, da je katalog osebnih okoliščin iz prvega odstavka 14. člena Ustave RS odprt in ni omejen zgolj na okoliščine, ki so v Ustavi RS izrecno navedene.

Tudi Evropsko sodišče za človekove pravice pojem »other status« iz 14. člena EKČP razlaga široko. V zadevi *Carson and Others proti Združenemu kraljestvu* (št. 42184/05) je sprejelo stališče, da lahko prebivališče oziroma kraj prebivanja (*place of residence*) predstavlja osebni status, ki uživa varstvo pred diskriminacijo po 14. členu EKČP.

Dodatno je mogoče opozoriti na stališče Sodišča Evropske unije v zadevi *CHEZ Razpredelenie Bulgaria AD proti Komisija za zashtita ot diskriminatsia* (C-83/14), ki je poudarilo, da lahko navidezno nevtralni geografski kriteriji povzročijo manj ugodno obravnavo oseb, ki živijo na določenem območju, zato je treba pri presoji diskriminacije upoštevati dejanske učinke uporabljenih kriterijev in ne zgolj njihovo formalno nevtralnost.

Ob upoštevanju navedenega Zagovornik ugotavlja, da lahko stalno ali začasno prebivališče oziroma kraj bivanja v okoliščinah posameznega primera predstavlja osebno okoliščino v smislu ZVarD. To velja zlasti v primerih, ko je prav kraj bivanja odločilen razlog za drugačno obravnavo posameznika.

V obravnavanem primeru je bila predlagateljica deležna drugačne obravnave prav zaradi svojega kraja bivanja, saj je operater dodatne zahteve in preverjanje plačilne sposobnosti utemeljeval z njenim prebivanjem na območju, ki ga je sam opredelil kot območje s povečanim tveganjem neplačil in zlorab. Kraj bivanja zato v okoliščinah tega primera ni predstavljal zgolj dejanskega podatka o naslovu predlagateljice, temveč odločilni kriterij za njeno manj ugodno obravnavo. Zagovornik zato ugotavlja, da kraj bivanja v konkretnem primeru predstavlja osebno okoliščino v smislu ZVarD, zaradi katere je predlagateljica upravičena do varstva pred diskriminacijo.

Takšne okoliščine utemeljujejo domnevo, da je bila predlagateljica obravnavana manj ugodno kot druge osebe v primerljivem položaju, to so osebe, ki ne živijo na območjih, ki po podatkih operaterja odstopajo od povprečne plačilne discipline - t.i. rizičnih območjih, pri čemer je razlikovanje povezano s krajem bivanja kot osebno okoliščino. S tem so izpolnjeni pogoji za uporabo pravila o obrnjenem dokaznem bremenu iz 40. člena ZVarD, zaradi česar mora operater izkazati, da do diskriminacije ni prišlo oziroma da je bilo različno obravnavanje dopustna izjema od diskriminacije, tj. objektivno utemeljeno na legitimnem cilju, ustrezno in nujno potrebno (drugi odstavek 6. člena ZVarD).

⁶ Npr. v postopkih ugotavljanja diskriminacije v zadevi št. 0700-53/2020 in 0700-45/2022 ter v postopku ocene diskriminatornosti v zadevi št. 050-9/2021, vse dostopno na spletni strani Zagovornika načela enakosti: <https://zagovornik.si/izdelkizagovornika/iskalnik/>.

⁷ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a in 98/25 – UZ74a.

Operater se je na poziv Zagovornika odzval z dvema pisnima odgovoroma, v katerih je pojasnil, da Splošni pogoji ..., določajo obveznost izkaza plačilne sposobnosti kot enega izmed pogojev za sklenitev naročniškega razmerja ter da je preverjanje plačilne sposobnosti v poslovni praksi običajno (poglavje II – Nastanek naročniškega razmerja).

Zagovornik pritrjuje, da sama zahteva po izkazu plačilne sposobnosti kot takšna ni v neskladju s protidiskriminacijsko zakonodajo in predstavlja legitimen poslovni cilj. Prav tako je dopustno, da operater v okviru ocene poslovnega tveganja preverja plačilno sposobnost potencialnih naročnikov in tudi konkretno stranko. Vendar pa Zagovornik poudarja, da morajo biti kriteriji, na podlagi katerih se določa, katere stranke se preverja oziroma kako se preverjanje izvaja, utemeljeni na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih merilih ter **ne** smejo temeljiti na okoliščinah, ki niso povezane s konkretnim posameznikom.

Operater je pojasnil, da ima v informacijskem sistemu vzpostavljene notranje kontrole, ki temeljijo tudi na analitičnih podatkih o odstopanjih od povprečne plačilne discipline, pri čemer se te kontrole izvajajo na ravni določenih naselij oziroma območij. Na tej podlagi je bila tudi predlagateljica pozvana k **dodatnemu** izkazu plačilne sposobnosti. Operater kriterijev ni posredoval, pač pa je navedel, da so kriteriji za analitiko in matrike, ki jih uporablja pri analitični obdelavi poslovna skrivnost ter nadalje navedel nekaj možnih izhodišč za analitiko (javno opozorilo različnih državnih organov ali objava v medijih, lastna negativne izkušnja).

Operater v svoji Opredelitvi z dne 15. 5. 2026 navaja, da okoliščina, da njegovi analitični podatki predstavljajo poslovno skrivnost, sama po sebi ne more voditi do zaključka, da ti podatki niso objektivni ali sorazmerni. S tem se Zagovornik strinja. Dejstvo, da določeni podatki predstavljajo poslovno skrivnost, samo po sebi ne pomeni, da so ti podatki neustrezni ali diskriminatorni. Vendar pa Zagovornik poudarja, da je svojo presojo dolžan opraviti na podlagi dejstev, dokazov in pojasnil, s katerimi v postopku dejansko razpolaga. Operater je bil izrecno pozvan, naj pojasni kriterije za opredelitev t. i. rizičnih območij ter predloži podatke, na katerih temelji njegova praksa dodatnega preverjanja potencialnih naročnikov, vendar zahtevanih podatkov ni posredoval. Zato Zagovornik ni mogel preveriti njihove vsebine, metodologije, reprezentativnosti, časovne aktualnosti niti njihove povezave z zatrjevanim ciljem zmanjševanja tveganja neplačil in zlorab.

Po ZVarD nosi v primeru, ko predlagatelj izkaže dejstva, ki upravičujejo domnevo diskriminacije, dokazno breme domnevni kršitelj (40. člen ZVarD). Ta mora izkazati, da do diskriminacije ni prišlo oziroma da je bilo različno obravnavanje dopustno v skladu z ZVarD. Zagovornik zato ne more upoštevati okoliščin, katerih obstoja in vsebine ni mogoče preveriti, niti ne more domnevati, da bi nepredloženi podatki potrjevali navedbe operaterja.

Ob tem Zagovornik poudarja, da bi operater zahtevane podatke lahko predložil tudi, če bi ti predstavljali poslovno skrivnost. Zagovornik je državni organ, ki v okviru svojih zakonskih pristojnosti vodi postopke ugotavljanja diskriminacije in je dolžan varovati podatke, s katerimi se seznani pri svojem delu. Pri svojem delu redno obravnava različne vrste varovanih podatkov, vključno s podatki, ki predstavljajo poslovne skrivnosti ali bančne tajnosti, in zagotavlja njihovo ustrezno varstvo v skladu z veljavno zakonodajo.

Ker operater podatkov, na katere se sklicuje kot na podlago za svojo prakso, ni predložil, njihove objektivnosti in sorazmernosti ni bilo mogoče preveriti. Posledično tudi ni bilo mogoče izključiti tveganja, da uporabljeni kriteriji oziroma analitični modeli povzročajo sistematično manj ugodno obravnavo oseb na podlagi kraja bivanja.

Operater je bil izrecno zaprosen, naj navede, katera območja na ozemlju Republike Slovenije na podlagi njegovih analitičnih podatkov o odstopanjih od povprečne plačilne discipline štejejo za območja, za katera njegove notranje kontrole zahtevajo dodatno preverjanje z namenom zmanjševanja tveganj, ter naj posreduje seznam teh območij. Operater seznama območij ni

posredoval. Navedel je, da so najmanjša naselja, za katera so trenutno vzpostavljene notranje kontrole, ki zahtevajo obvezno preverjanje plačilne sposobnosti potencialnega naročnika, ... Poleg teh krajev so takšne notranje kontrole uvedene tudi v določenih naseljih v občinah ...

Iz tega izhaja, da operater sicer formalno določa enake pogoje za vse stranke, vendar v praksi dodatno preverjanje plačilne sposobnosti zahteva le od tistih strank, ki prebivajo v določenih naseljih oz. na območjih, ki jih je sam opredelil kot tvegana.

Takšna praksa je na videz nevtralna, vendar v dejanskem učinku povzroča, da so osebe, ki prebivajo na teh območjih, sistematično izpostavljene strožjim pogojem za sklenitev naročniškega razmerja. Kot izhaja iz e-sporočila operaterja z dne 14. 1. 2026, je bila naročniška pogodba v postopku ... **zavrnjena** s strani FRAUD agenta, predlagateljica pa je bila hkrati pozvana k **dodatnemu** izkazu plačilne sposobnosti s predložitvijo potrdila banke o prilivih in odlivih na transakcijskem računu za zadnje tri mesece, zato ker biva na »rizičnem« območju. Takšna praksa kaže na obstoj posredne diskriminacije, saj je uporabljeni kriterij (kraj bivanja) na videz nevtralen, vendar ima v praksi za določeno skupino oseb manj ugodne posledice.

Neutemeljena je navedba operaterja iz Opredelitve z dne 15. 5. 2026, da predlagateljica ni bila prikrajšana pri uveljavljanju svojih pravic oz. da ni uveljavljala nobene svoje pravice. Po 4. členu ZVarD diskriminacija ne obsega zgolj primerov popolnega odvzema ali onemogočanja pravice, temveč tudi vsako neupravičeno razlikovanje, omejevanje ali manj ugodno obravnavanje zaradi osebne okoliščine, ki ima za posledico oviranje ali zmanjšanje enakopravnega uživanja oziroma uresničevanja človekovih pravic, drugih pravic, pravnih interesov ali ugodnosti.

Poleg tega prvi odstavek 6. člena Zakona o varstvu potrošnikov⁸ določa, da podjetje prodaja blago in digitalno vsebino oziroma opravlja storitve vsem potrošnikom pod enakimi pogoji. Tretji odstavek istega člena sicer dopušča posebne prodajne pogoje za določene skupine potrošnikov, vendar izrecno določa, da ti ne smejo pomeniti diskriminacije v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred diskriminacijo.

Predlagateljica je imela pravni interes za sklenitev naročniškega razmerja pod enakimi pogoji kot drugi potrošniki. Ta interes izhaja iz njene namere pridobiti storitev, namenjeno javnosti, ter iz zakonskega upravičenja do enake obravnave pri dostopu do blaga in storitev (6. člen ZVPot-1 in 2. člen ZVarD). V obravnavanem primeru je predlagateljica želela skleniti naročniško razmerje za storitve, ki jih operater ponuja javnosti. Zaradi kraja svojega bivanja je bila izpostavljena dodatnemu preverjanju in dodatnim zahtevam za izkazovanje plačilne sposobnosti, ki jih drugim potencialnim naročnikom v primerljivem položaju ni bilo treba izpolniti. S tem je bila postavljena v manj ugoden položaj pri dostopu do storitve, ki je namenjena javnosti. Zagovornik dodaja, da ima obravnavana praksa tudi ustavnopravno razsežnost z vidika 35. člena Ustave RS,⁹ ki varuje tudi splošno svobodo ravnanja posameznika v povezavi z načelom enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave RS. Predlagateljica je želela skleniti naročniško razmerje za storitve, namenjene javnosti, vendar je bila zaradi kraja svojega bivanja izpostavljena dodatnim pogojem in dodatnemu razkrivanju finančnih podatkov. S tem je bilo poseženo tudi v njeno možnost svobodnega in enakopravnega vključevanja v pogodbeno razmerje. Pogodbena avtonomija operaterja pri ponujanju storitev javnosti ni neomejena, temveč je omejena z zahtevo po enaki obravnavi potrošnikov in prepovedjo diskriminacije.

⁸ Uradni list RS, št. 130/22.

⁹ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a in 98/25 – UZ74a.

Za ugotovitev diskriminacije zato ni bistveno, ali je bila storitev predlagateljici na koncu dokončno odobrena ali zavrnjena, temveč ali je bila zaradi svoje osebne okoliščine deležna manj ugodne obravnave oziroma dodatnih ovir pri dostopu do storitve. Zagovornik ugotavlja, da je bil ta pogoj v obravnavanem primeru izpolnjen.

Zagovornik pri tem posebej poudarja, da plačilna sposobnost posameznika ne more biti utemeljeno ocenjena zgolj na podlagi njegovega kraja bivanja oziroma ravnanja drugih oseb na tem območju. Takšen kriterij **ni objektivno povezan s konkretno osebo**, temveč temelji na posplošenih predpostavkah in stereotipih. Drugače pa je lahko v določenih primerih na drugih področjih, na primer v zavarovalništvu, kjer je uporaba geografskih oziroma statističnih podatkov lahko objektivno utemeljena. V teh primerih se namreč ne ocenjuje osebnih lastnosti posameznika, temveč tveganje, ki izhaja iz same narave zavarovanega predmeta ali dogodka. Tako je lahko na primer pri zavarovanju nepremičnine relevantno, ali se ta nahaja na območju, kjer je statistično izkazana večja verjetnost določenih škodnih dogodkov (npr. poplav, potresov idr.). V takšnem primeru je uporaba geografskega kriterija neposredno povezana s predmetom zavarovanja in lahko predstavlja objektivno, strokovno utemeljeno oceno tveganja, ki vpliva na verjetnost nastanka zavarovalnega primera.

Nasprotno pa v obravnavanem primeru operater geografskega kriterija ne uporablja za oceno tveganja, ki bi bilo povezano s storitvijo samo, temveč za oceno osebne plačilne sposobnosti posameznika. Takšna uporaba kriterija kraja bivanja ni objektivno povezana z individualnim finančnim položajem konkretne osebe ali njegovo plačilno disciplino, temveč izhaja iz posploševanja na podlagi ravnanj drugih oseb na istem območju. Zato takšno razlikovanje ne more biti šteto za objektivno utemeljeno in sorazmerno.

Zagovornik pa v postopku ni ugotovil, da bi bila predlagateljica obravnavana manj ugodno zaradi dejanske ali pripisane etnične (romske) pripadnosti. Je pa bilo ugotovljeno, da je bila manj ugodno obravnavana zaradi kraja bivanja, ki ga operater obravnava kot tveganega na podlagi lastnih analitičnih metod.

Iz navedenega izhaja, da ima operater sicer v Splošnih pogojih določen splošen pogoj izkaza plačilne sposobnosti za vse potencialne naročnike, vendar tega pogoja v praksi **ne** preverja enotno pri **vseh** strankah, temveč **selektivno** – zgolj pri tistih, pri katerih se na podlagi notranjih kontrol sproži dodatno preverjanje. Tako je bilo tudi v konkretnem primeru predlagateljice. Sprva ji je bil posredovan standardni nabor podatkov in dokazil, potrebnih za sklenitev naročniškega razmerja, šele po razkritju njenega naslova prebivališča pa se je aktivirala dodatna notranja kontrola, zaradi katere je bila pozvana k predložitvi dodatnih dokazil (bančnih izpiskov za zadnje tri mesece) za izkaz plačilne sposobnosti.

S tem je bila predlagateljica, izključno zaradi svojega kraja bivanja, ki spada med območja z zaznanimi odstopanji od povprečne plačilne discipline, obravnavana manj ugodno kot druge stranke v primerljivem položaju, ki prebivajo izven takšnih območij. Navedeno izhaja tako iz predložene elektronske korespondence kot tudi iz pojasnil operaterja v postopku.

Iz tega izhaja, da operater uporablja prakso, ki je na videz nevtralna in formalno velja za vse potencialne stranke, vendar ima v dejanskem učinku za posledico sistematično slabši položaj oseb, ki prebivajo na t. i. rizičnih geografskih območjih, kot jih opredeljuje operater na podlagi lastnih analitičnih metod. Ključno pri tem je, da razlog za dodatno preverjanje plačilne sposobnosti ni povezan z individualnimi okoliščinami konkretne stranke ali njenim preteklim ravnanjem oz. plačilno nedisciplino, temveč izključno z okoliščino kraja bivanja, torej z ravnanjem drugih oseb na istem območju.

Zagovornik poudarja, da plačilna sposobnost posameznika ne more biti utemeljeno presojana na podlagi zunanjih dejavnikov, ki z njim niso neposredno povezani, kot so plačilne navade drugih prebivalcev istega območja. Samo dejstvo, da je na določenem območju zaznana višja

stopnja neplačil, ne more predstavljati objektivnega in razumnega kriterija za oceno plačilne sposobnosti posamezne osebe. Takšno povezovanje temelji na posplošenih predpostavkah in stereotipih ter pomeni uporabo neustreznega in neindividualiziranega merila.

Ob upoštevanju, da operater konkretnih kriterijev za opredelitev t. i. rizičnih območij ni razkril, temveč jih varuje kot poslovno skrivnost, dodatno ni mogoče preveriti njihove objektivnosti in sorazmernosti. V tem kontekstu obstaja povečano tveganje, da uporabljeni analitični modeli temeljijo na pristranskih podatkih oziroma implicitnih pristranskostih v zasnovi sistema, kar lahko vodi do sistematično neenake obravnave določenih skupin oseb, v konkretnem primeru glede na kraj bivanja kot osebno okoliščino.

Na podlagi izvedenega ugotovitvenega postopka Zagovornik ugotavlja, da so v obravnavanem primeru podani vsi elementi diskriminacije po ZVarD. Predlagateljica je bila zaradi osebne okoliščine kraja bivanja obravnavana manj ugodno od drugih oseb v primerljivem položaju, saj je bila pri dostopu do storitve, namenjene javnosti, izpostavljena dodatnim zahtevam za izkazovanje plačilne sposobnosti. Med osebno okoliščino in manj ugodno obravnavo obstaja neposredna vzročna zveza, saj je bil prav kraj bivanja odločilen razlog za aktivacijo dodatnih notranjih kontrol operaterja.

Zagovornik ugotavlja, da je operater s tem, ko je dne 13. 1. 2026 v poslovalnici ... in nato dne 14. 1. 2026 v okviru nadaljnje komunikacije s predlagateljico v postopku ... zavrnil sklenitev naročniškega razmerja pod običajnimi pogoji ter jo zaradi uvrstitve njenega kraja bivanja (...) med območja, ki po podatkih operaterja odstopajo od povprečne plačilne discipline, pozval k dodatnemu izkazu plačilne sposobnosti s predložitvijo podatkov o prilivih in odlivih na transakcijskem računu za zadnje tri mesece, predlagateljico obravnaval manj ugodno kot potencialne naročnike, ki prebivajo izven teh območij.

Takšna praksa je posegla v predlagateljico pravico do enake obravnave pri dostopu do storitev, namenjenih javnosti, ter v njen pravni interes za sklenitev naročniškega razmerja. Uporabljeni kriterij kraja bivanja je navidezno nevtralen, vendar ima za osebe, ki prebivajo na območjih, ki jih operater šteje za tvegane, dejansko manj ugodne posledice. Operater v postopku ni izkazal obstoja dopustne izjeme od prepovedi diskriminacije po ZVarD.

Zagovornik zato ugotavlja, da ravnanje operaterja predstavlja posredno diskriminacijo zaradi kraja bivanja kot osebne okoliščine v smislu drugega odstavka 6. člena v povezavi s 4. členom ZVarD.

S tem je utemeljena odločitev Zagovornika, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

Skladno s prvim odstavkom 35. člena ZVarD je postopek pri Zagovorniku v primeru diskriminacije za stranke brezplačen, posebni stroški pa v tem postopku niso nastali, zato je Zagovornik odločil, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

S tem je utemeljena odločitev Zagovornika, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži v 30 dneh od vročitve odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana. Tožba se vloži pri pristojnem sodišču neposredno pisno ali se mu pošlje po pošti. Tožba z morebitnimi prilogami se vloži najmanj v treh izvodih. Tožbi je treba priložiti tudi to odločbo v izvirniku ali prepisu.

Postopek vodila:
Sergeja Oštir
Samostojna Svetovalka Zagovornika

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Poslano:
- ... (po ZUP),
- ... (po ZUP),
- zbirka dok. gradiva.